

ชาวบ้านแนวฟลัดเวย์ผวาเวนคืน

สำรวจแนวฟลัดเวย์ชยันนา ชาวบ้านหวั่น
ปัญหาเวนคืนที่ดินหลังกรมชลประทานขอที่ดิน
คืนเพื่อขยายคลองมโนรมย์ ขณะที่ เค-วอเตอร์
ยืนยันใช้เวลา 1 ปีในการทำไอเอและสร้างการ
มีส่วนร่วมของชาวบ้าน ด้านนักวิชาการเชื่อมี
ปัญหาหากจนอาจสร้างไม่เสร็จ

หลังจากที่นายธงทอง จันทรางศุ ประธาน
คณะกรรมการคัดเลือกบริษัทประมูลน้ำ 3.5
แสนล้านบาท ได้ข้อสรุปผลการเจรจาต่อรอง
ราคาและเตรียมเสนอรายละเอียดทั้งหมดจะนำ
เข้ากรม. พิจารณาในวันที่ 18 มิ.ย. นี้ เพื่ออนุมัติ

กรอบวงเงินซึ่งคาดว่า 2-3 เดือน จะสามารถเซ็น
สัญญากับบริษัทที่จะดำเนินการในแต่ละโมดูล
ได้

สำหรับโมดูลเอ5 ซึ่งเป็นเรื่องของการก่อสร้าง
ฟลัดเวย์ 2 ผัง
ตะวันตกและตะวันออก
ซึ่งถือเป็นโครงการ
ที่ใหญ่ที่สุดเพราะงบประมาณสูงถึง 1.5

แสนล้านบาท ทำให้ถูกจับตามองเป็นพิเศษนั้น
บริษัทที่ได้รับคะแนนสูงสุด คือ เค-วอเตอร์

**เค-วอเตอร์ ยัน
ใช้เวลา 1 ปี
ทำไอเอ**

นายมณฑล ภาณุโภคิน กรรมการผู้จัดการ
บริษัท เค-วอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด เปิดเผยว่า
ในโครงการสร้างก่อสร้างฟลัดเวย์ บริษัทจำเป็นต้องนำ
เข้าอุปกรณ์พิเศษมาจากต่างประเทศ เพื่อให้
งานเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด เช่นงานเท
คอนกรีต ซึ่งเดิมใช้วิธีกรอกเทคอนกรีตสด แต่
ในโครงการนี้จำเป็นต้องใช้รถดูดคอนกรีต เข้า
มาช่วยเสริมเพื่อให้งานเสร็จทันเวลา

“ปัญหาความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศ
และอุทกภัยยังเกิดขึ้นได้ ในช่วงเวลาก่อสร้าง

อ่านต่อหน้า > 13

ชาวบ้านแนวฟลัดเวย์ผวาเวนคืน. *กรุงเทพธุรกิจ*. 17 มิถุนายน 2556, หน้า 13, 16.

ชาวบ้าน

หลังเซ็นสัญญา โดยขึ้นอยู่กับกระบวนการของรัฐบาล” เขากล่าว และว่า ในปีแรกของการก่อสร้าง ในโครงการสร้างฟลัดเวย์ ยังคงต้องใช้เวลาดำเนินการหลายขั้นตอน รวมถึง EIA และ EHIA ก่อน ขณะที่โครงการแก้มลิงสามารถทำได้ทันที

แม้ในช่วงปีแรก เค-วอเตอร์ จะสำรวจความเห็นและทำขั้นตอนกฎหมายให้ผ่าน EIA และ EHIA ก่อน แต่จากการสำรวจของกรุงเทพฯ ระบุว่า เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของความเป็นไปได้ในโครงการจัดทำคูคลองที่ 5 การจัดทำทางผันน้ำเพื่อตรวจสอบความพร้อมของชุมชนตามแนวฟลัดเวย์พบว่าชุมชนเก่าแก่ที่อาศัยบริเวณประตูน้ำบรมย์ จังหวัดชัยนาทเป็นหนึ่งในชุมชนแรกที่อาจย้ายจากแนวเวนคืนที่ดิน เพื่อเตรียมก่อสร้างฟลัดเวย์ขยายจากแนวคลองชลประทานเดิมออกไปอย่างน้อยฝั่งละ 1 กิโลเมตรของกรมชลประทาน

เวนคืนที่ดินริมคลองบรมย์

นายวรันธร น้อยเปลี่ยน แกนนำชาวบ้าน หมู่ที่ 3 ต.วัดโคก อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาทบอกว่า ตอนนั้นเจ้าหน้าที่ไม่ได้ใช้คำว่าเวนคืนที่ดินบ้าง แต่เขาใช้คำว่าเราเป็นผู้บุกรุก และเจ้าหน้าที่จะเข้ามาไล่เราออกอย่างเดียว แต่เมื่อเราขอเข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท ก็เริ่มปฏิบัติทีละน้อย แต่เมื่อ 6 เดือนที่ผ่านมา มีผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 10 ย้ายมาใหม่ที่สั่งให้ลูกน้องมาขอให้เราย้ายออก และบอกว่าเราเป็นผู้บุกรุก โดยการเอาหนังสือบันทึกถ้อยคำและให้เราเซ็นและให้ย้ายออกไป เขาบอกว่า ก่อนหน้านั้นเขาจะเข้ามาบอกเรา ก่อน 15 วันก่อนหน้าให้ย้ายออก แต่เราเตรียมตัวไม่ทัน ก็เลยขอเป็น 180 วัน ผิดเจ้าหน้าที่มา 3 ครั้ง เจ้าหน้าที่ก็พยายามเรียกเข้าประชุมและจะให้เซ็นเอกสารเลย แต่เราก็ขอผิดเขาครั้งละ 15 วัน แต่มีผู้แนะนำว่าไม่ให้เราเซ็น เนื่องจากเขาระบุในเอกสารว่าคำรื้อถอนต่างๆ ชาวบ้านต้องรับผิดชอบที่ไม่รู้จะย้ายไปยังเรื่องเข้าพบผู้ว่าฯ เขาก็โทรบอกผู้ว่าฯ ตั้งโต๊ะประชุม และเรียกเจ้าหน้าที่ชลประทานไปคุยด้วย เขาก็บอกให้เราเซ็นเพราะเป็นเอกสารของทางราชการ เราก็ยอมเซ็นออกจากพื้นที่ แต่เราก็ขอให้เขาหาที่อยู่อาศัยใหม่ให้

“ขณะนี้ยังไม่ชัดเจนว่า พื้นที่ที่ขอให้ทางจังหวัดจัดหาให้ เราเสนอไปว่าจะขอพื้นที่ด้านหลังซึ่งเป็นพื้นที่ราชพัสดุประมาณ 12 ไร่ ซึ่งน่าจะได้อาศัยอยู่ในเร็วๆ นี้ กรมธนารักษ์น่าจะได้หรือไม่ที่ดินตรงนี้ หากได้ที่ดินส่วนนี้ก็จะไม่กระทบมาก เพราะเป็นเพียงการขยับบ้านออกไปอีกประมาณ 50 เมตรเท่านั้น ก็ยังถือว่าใกล้แหล่งท่ามาหากินเดิมของเรา แต่ถ้าให้ชาวบ้านทั้ง 22 ครัวเรือนย้ายไปอยู่ที่อื่นเลย ก็คงไม่ได้ เพราะอยู่ใกล้แหล่งท่ามาหากิน เพราะตอนนี้อาชีพหลักๆ คือ ทำนา ทำปลา และ คำขาย” เขากล่าว

กรณีนี้ก็ตาม วรันธร ยังแสดงความกังวลถึงความคุ้มค่าในการทำโครงการขยายคลองเพื่อทำเป็นทางระบายน้ำว่าไม่คุ้มค่า เพราะตอนที่น้ำท่วมใหญ่ปี 2554 พบว่าคลองบรมย์ไม่ได้ถูกเปิดให้ระบายน้ำออกแม่น้ำแต่เนิ่นๆ เพราะเขากดปิดไม่ให้ไหลไป ต.ช่องแคบ อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี เพราะเป็นพื้นที่ต่ำ และน้ำจะไหลเข้าท่วมกรุงเทพฯ ซึ่งจริงๆ แล้ว ถ้าเขาบริหารจัดการน้ำให้ดี ก็ไม่จำเป็นต้องทำโครงการขยายฟลัดเวย์ระยะยาวจากชัยนาทไปจนถึงปทุมธานี 300 กิโลเมตร

ชาวบ้านในพื้นที่ไม่อยากย้าย

นายเสนาะ ให้อ้ำ ชาวประมง ในพื้นที่คลองชัยนาท-ป่าสัก บอกว่า ในพื้นที่นี้เรียกว่าหมู่บ้านปลา เพราะชาวบ้านที่อยู่ท้ายประตูน้ำบรมย์ ซึ่งมีอยู่ 22 ครัวเรือน จะมีอาชีพทำปลาด้วย หลังจากที่ย้ายจากนาข้าว ซึ่งจุดนี้ชาวบ้านอยู่มากกว่า 60 ปีแล้วตั้งแต่เริ่มมีการ

สร้างประตูระบายน้ำบรมย์ ซึ่งเป็นพื้นที่ของชลประทาน แต่เราก็เข้ามาปลูกกระท่อมอยู่ริมคูคลองเอาไว้ช่วยที่หาปลาที่มากัก และจากนั้นก็เข้ามาอยู่ ซึ่งอยู่กันมานานแล้วตั้งแต่รุ่นพ่อแม่เจ้าหน้าที่ก็ไม่ได้ทำอะไร แต่หลังจากที่รัฐบาลมีโครงการขยายคลองชัยนาท-ป่าสัก จุดนี้ก็จะต้องถูกขูดหินที่ดิน เพราะจะมีการขยายคลองออกไปฝั่งละ 1 กิโลเมตร

“ถ้าถามว่าเห็นด้วยกับโครงการนี้ไหม ผมไม่เห็นด้วย เพราะไม่มีโครงการย้ายออกจากถิ่นฐานเดิม และเป็นแหล่งท่ามาหากิน แต่ถ้าเข้าเดินหน้าจะยกโครงการ เขาก็ต้องหาที่อยู่ให้ใหม่ให้เรา แต่ต้องไม่ไกลที่เราอยู่มาก เพราะจุดนี้เราทำมาที่นี่เข้าไว้ทำนา และใกล้แหล่งน้ำที่เราหาปลาทุกวัน แต่ก็ยังไม่แน่ใจว่าเขาจะให้เราไปอยู่ตรงไหน แต่ถ้ารัฐบาลจะทำโครงการจริง ผลกระทบจะเยอะมาก ไม่ใช่แค่จุดที่เราอยู่ แต่จะกระทบตลอดแนวลำน้ำ มีบ้านเรือนประชาชนจำนวนมากที่ปลูกตามแนวลำน้ำ มีทั้งวัดเก่าแก่อายุ 2-3 วัดก็ต้องรื้อ มีเมืองโบราณอยู่ตึกเก่าที่ต้องรื้อ และโรงเรียนก็ต้องรื้อ และถ้าจะกำหนดให้สร้างใหม่ เพิ่มได้ใช้ไม่นานมานี้ ก็ต้องทุบทิ้ง นอกจากนี้เขื่อนที่กำลังสร้างงบประมาณ 75 ล้านบาทของกรมชลประทานก็อาจต้องทุบทิ้งไปด้วย” นายเสนาะ กล่าว

เห็นด้วยขยายคลองแก้มน้ำท่วม

นายชลสิทธิ์ สอนหมวก ชาวบ้านวัดโคก หมู่ที่ 2 อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท บอกว่า เห็นด้วยกับโครงการขยายคลองที่จะใช้เส้นทางระบายน้ำทางฝั่งตะวันออก เพราะที่ผ่านมาชาวบ้านที่อยู่แถบปากแม่น้ำเจ้าพระยา จะที่ติดเขาคล่องส่งน้ำบรมย์ จะเจอปัญหาน้ำท่วมบ่อยครั้งในช่วงที่น้ำมาก เนื่องจากสภาพคูคลองมีความตื้นเขิน และผักตบชวาที่ลอยมาอุดตันท่างระบายน้ำ หากรัฐบาลจะมีโครงการขยายทางระบายน้ำก็คิดว่าน่าจะแก้ปัญหานี้ในพื้นที่ได้ แต่ก็ต้องขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการด้วย หากน้ำมากในบึงไหน ต้องเปิดให้น้ำระบายออกไป

ห่วงปัญหาเวนคืน “ฟลัดเวย์”

ดร.คมสัน มาลีสี รองคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) กล่าวว่า แนวโน้มตอนนี้ใกล้เต็มที่แล้วที่จะเลือกผู้รับเหมาในการก่อสร้างตามโครงการบริหารจัดการน้ำ 3.5 แสนล้าน และตอนนี้ปัญหาที่มาก โดยเฉพาะการสร้างฟลัดเวย์เป็นครั้งแรกของประเทศไทย ดังนั้นปัญหาที่จะตามมา ก็จะมีการกระทบกับพื้นที่ในบริเวณกว้าง ตั้งแต่พื้นที่นครสวรรค์ ลงมาพื้นที่ด้านล่าง

และที่คาดหมายไว้คือฟลัดเวย์ฝั่งตะวันตก แต่ก็ยังมีฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันออก แต่ไม่ว่าจะเป็นฟลัดเวย์ฝั่งไหนก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้น ถ้ามีการสร้างฟลัดเวย์ก็ต้องมีการเวนคืนที่ดินต่างๆ

“แนวโน้มการทำฟลัดเวย์จะต้องมีการสร้างถนนคู่ขนานเพื่อใช้ในเรื่องของกรมคมนาคมไปด้วย ดังนั้น การเวนคืนพื้นที่ก็ต้องเวนคืนในพื้นที่ที่ค่อนข้างมาก ส่วนที่มีผลกระทบโดยตรงคือชาวบ้านที่อาศัยในแนวฟลัดเวย์พาดผ่าน และพื้นที่ถูกเวนคืนก็ต้องอาศัยการทำความเข้าใจกับภาคประชาชน หลังจากทำความเข้าใจแล้ว จะต้องมีการสืบให้ได้ว่าประชาชนกลุ่มนั้นๆ อาศัยอยู่ในพื้นที่นี้เป็นเวลานาน ก็จะต้องดูแลคนเหล่านี้ เช่น หากพื้นที่ให้ประชาชนอยู่อย่างสบายใจและให้ชีวิตของประชาชนสามารถทำมาหากินได้ด้วย” ดร.คมสัน กล่าว

เชื่อผ่านอีเอโอ ไม่ง่าย

ดร.คมสัน กล่าวอีกว่า โครงการของภาครัฐคงต้องเดินหน้า เพราะเขาได้เอกซมมาแล้ว แต่การดำเนินงานอาจจะไม่ถ่วงนัก เพราะต้องผ่านการทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมและชุมชน (EHIA) และต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งอาจจะไม่ถ่วงนัก หากมองเรื่องของความคุ้มค่าของโครงการ ดร.คมสันกล่าวว่า การสร้างฟลัดเวย์ขึ้นมาใหม่ มีผลกระทบมาก ก็ต้องไปดูว่า ใจหายเมื่อสร้างฟลัดเวย์แล้ว ปริมาณน้ำไหลไปได้อย่างที่คิดไหม